

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਆਰ. ਐਸ. ਨਰੂਲਾ ਜੇ. ■

ਨੱਬੂ ਰਾਮ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1963 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 2182

18 ਮਈ 1967 ਈ

ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਸ (1953 ਦਾ X)-5. ih-A—ਧਾਰਾਵਾਂ (i) ਅਤੇ (ii) ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਦਰਸਾਏ ਗਏ—ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਐੱਸ. JAA—ਕਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ—ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950)— ਕਲਾ. 226— ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਬਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ— ਕੀ ਰਿੱਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਲੇਅ (i) ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ii) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੇਟੈਂਟ ਅੰਤਰ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ,

- (1) ਦੀ ਧਾਰਾ 9(1) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ , ਜਦਕਿ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਧਾਰਾ (ii) ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ; ਅਤੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬੇਦਖਲੀ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜੁਰਮਾਨੇ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;
- (2) ਧਾਰਾ (i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਧਾਰਾ (ii) ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਕੋਲ ਹੈ; ਅਤੇ
- (3) ਧਾਰਾ (i) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ, 1887 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ (ii) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ (ii) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ (i) ਵਾਂਗ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

I.L.R. Punjab and Haryana

(1968)1

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 62 ਤੋਂ 74 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਕੋਈ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਪੰਜਾਬ ਟੈਨੈਂਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 62 ਤੋਂ 74 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਸਿਕਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨੈਂਰਸ ਐਕਟ, 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 14-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ii) ਅਧੀਨ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ (ii) ਅਧੀਨ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (i) ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਸਵਾਲ ਵੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਉਠਾਉਣ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ। ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਛੋਟ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਘਾਟ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਇੱਕ ਇਕਾਈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਵਾਬਦਾਰੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 4 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਸ ਰਿੱਟ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ 1 ਗ੍ਰੇਡ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਐਮ.ਐਮ.ਪੀ ਉੱਛੀ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ। *

J. S. MAV., ਇੱਕ DVOCAATE, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 5 ਅਤੇ 6 ਲਈ।

ਆਰਡਰ ਕਰੋ

ਨਰੁਲਾ ਜੇ.- ਉਹ ਸਿਰਫ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਾਰਾ 14-A (ii) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲੈਂਡ ਟੈਨੈਂਸੀ ਐਕਟ, 1953 ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ,; ਸੁਧਾਰ, ਗੜਬੜ, ਆਦਿ ਲਈ, ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ: 5 ਅਤੇ 6 ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਨੌਬੂ ਰਾਮ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਾਉਣੀ, 1954 ਤੋਂ ਹਾੜੀ, 1957 ਤੱਕ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟਰ ਸਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ 21 ਨਵੰਬਰ, 1957 ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14-ਏ (ii) ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। . 21 ਅਗਸਤ, 1958 ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਸੈਕਿੰਡ ਗ੍ਰੇਡ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ 253.12. ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਡਿਫਾਲਟ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਬਾਹਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸਨ। ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਨੇ 30 ਜਨਵਰੀ, 1959 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਨੇ 15 ਮਈ 1959 ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜਲੰਧਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਕੋਲ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸ ਫੋਮ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ।

ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ, ਮਿਤੀ 10 ਅਗਸਤ, 1960 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ 'ਏ') ਦੁਆਰਾ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 (ਏ) (i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਪਹਿਲਾ ਦਰਜਾ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ, ਮਿਤੀ 8 ਅਗਸਤ, 1962 ਦੁਆਰਾ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। 3,144.54 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਪੱਧਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲਾਗਤ ਲਈ ਆਈਟਮਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਰੁੱਖ, ਆਦਿ। ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਨੁਬੰਧ 'ਬੀ' ਹੈ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਕਲੈਕਟਰ, ਮਿਤੀ 4 ਦਸੰਬਰ, 1962 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ 'ਸੀ')- ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਕਮ ਮਿਸ਼ਨਰ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ। 21 ਮਾਰਚ, 1963 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ 'ਡੀ') ਨੂੰ ਇਹੀ ਕਿਸਮਤ ਜਲੰਧਰ ਨੂੰ ਮਿਲੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪੰਜਾਬ ਕੋਲ ਗਏ। ਅੰਤਮ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਰਡਰ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਹ 12 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਲਾਨਾ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ 26 ਨਵੰਬਰ, 1963 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ੇਰਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ (ਅਨੋਕਸਰ ਏ ਤੋਂ ਈ) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬਦਾਰਤਾਵਾਂ ਨੰ. 5 ਅਤੇ 6 ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਕੋਈ ਰਿਟਰਨ ਨਹੀਂ ਫਾਈਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਵਾਬਦਾਰਤਾਵਾਂ ਨੰ: 5 ਅਤੇ 6 ਲਈ ਵਕੀਲ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 14-ਏ(i) ਅਤੇ (ii) ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ:■—

“14-ਏ. ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 9-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, -

- (i) ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ, ਪਹਿਲਾਂ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਵੇ

a
W

I.L.R. Punjab and Haryana

(1968)1

ਗ੍ਰੇਡ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲਾ, ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ, 1887 (1887 ਦਾ XVI) ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ;

- (ii) ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਤੋਂ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਕੋਲ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕਿਰਾਇਆ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਮੁੱਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਇਸਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿਓ ਜਾਂ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਪੂਰਾ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰਸੀਦ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਤੱਥ ਦਾ, ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਜਿੱਥੇ, ਸੰਖੇਪ ਨਿਰਧਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਕਿਰਾਇਆ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਬੇਦਖਲ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦੇਵੇਗਾ। ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ।"

ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਸਾਥੇ ਪਾਠ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਧਾਰਾ (i) ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ii) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੈਟੈਂਟ ਅੰਤਰ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ,

- (1) ਧਾਰਾ (i) ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(1) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਧਾਰਾ (ii) ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬੇਦਖਲੀ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜੁਰਮਾਨੇ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;
- (2) ਧਾਰਾ (i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਕੋਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਧਾਰਾ (ii) ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਕੋਲ ਹੈ; ਅਤੇ
- (3) ਧਾਰਾ (i) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ, 1887 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ (iji) ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ (ii) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ (i) ਵਾਂਗ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 62 ਤੋਂ

Nathu Ram v. Financial Commissioner, Punjab, etc. (Narula, J.)

74 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਕੋਈ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੈਦਾ ਨਾ ਕਰੋ. 5 ਤੋਂ 6 ਤੱਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ (ਅਨੈਕਸਰ A ਤੋਂ E) ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਛੋਟੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ।

ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਐਸ.ਐਮ.ਵੀ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕਲੌਤਾ ਸਵਾਲ ਜੋ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 1 ਤੋਂ 4 ਜੋ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਅਨੈਕਸਰ 'ਏ') ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਹਰ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦਬਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ। ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਾਂਗਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 1 ਤੋਂ 4 ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਧਾਰਾ (i) ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਧਾਰਾ (ii) ਦੁਆਰਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। -ਐਕਟ ਦੇ ਏ. ਇਹ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਉਠਾਉਣ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਖੜਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਛੋਟ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜਿਸਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। *ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ, ਵਾਈ-ਕਮ-ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿਹਾਤੀ, ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਵਿਭਾਗ, ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (1)* ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਘਟੀਆ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਪੇਟੈਂਟ ਹੈ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ।

(1) ILR (1964) 1 ਪੁੰਜ. 905 -1964 PLR 555।

ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ. ਉਪਰੋਕਤ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 62 ਤੋਂ 74 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 14-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (i) ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14-ਏ ♦ (ii) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ। ਮੈਨੂੰ ਅਫਸੋਸ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। *ਕਪੂਰ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਬੀ.ਐਸ. ਗਰੇਵਾਲ, ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (2)* ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੋਵਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 14-ਏ (ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ) ਦੀ ਧਾਰਾ (ii) ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਜੋਂ ਬੇਦਖਲੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ (i) ਧਾਰਾ 9 (1) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਬੇਦਖਲੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਰਾਇਆ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਦੂਜੀ ਧਾਰਾ (1968) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੇਦਖਲੀ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਹੈ। ਕਪੂਰ ਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਵਖਰੇਵਾਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਦੁਕਵਾਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਉੱਤੇ ਮੋਹਰ ਵੀ ਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 62 ਤੋਂ 74 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਿਉਰਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਸ ਐਕਟ, 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 14-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ii) ਅਧੀਨ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ (ii) ਦੇ ਅਧੀਨ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ (i) ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਈ

ਸ੍ਰੀ ਮਾਵੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੁਤੰਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ। ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 14-ਏ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 5 ਤੋਂ 6 ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, 4 ਲਾਗਤਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਆਰ.ਐਨ.ਐਸ

(2) ਏਆਈਆਰ 1965 ਐਸਸੀ 1491

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ